

నంటుండగా వంట గదిలోకి జారుకొంది రాధ. ఆ జారుకోవడంలో కాస్తంత నీరసమో, నిరసనో ఇదమిద్దంగా తేల్చుకోలేకపోయానుగాని; వాటి మిళితమేదో గోచరించింది.

“ఏవిటలా వున్నావ్?” ఒంట్లోగాని బాగోలేదా? కాఫీ అయినా తాగేవా?” అంటూ టిఫిన్ సెక్కుతూనే వంటగదిలోని రాధనుద్దేశించి అడిగాను.

సమాధానం రాకపోయేసరికి. పెరట్లో గ్లాని వెళ్ళుంటుండేమో. నేనింతకీ గోడలతోనే మాట్లాడుతున్నానేమో అనుకున్నాను.

“తను టిఫిన్ కూడా చేసేసుంటుంది. తొమ్మిది కావస్తోంది కదామరి? అని సరిపెట్టుకుని మరేం అడక్కుండా టిఫిన్ పూర్తిచేసి వంటగదిలోకి వెళ్ళి చూద్దును గదా-గొప్ప ప్సీడుగా ఉల్లిపాయలు తరుగుతూ దర్శనమిచ్చింది.

“అయితే గదిలో వుండే సమాధానం ఇవ్వడం లేదన్నమాట” అన్నాను. పలికింది కాదు మూగ ముంగిలా.

సంగతేవిటో వసిగట్టలేక. “టిఫిన్ ముగించేశావన్నమాట” అంటూ ఒకింత దగ్గర కెళ్ళాను. కత్తిపీటను తక్కున విసిరేసి, దగ్గర్లో వున్న పళ్ళెన్ని ప్రక్కకు త్రోసి. ఎడంగా వున్న గిన్నెను బుర్రు మనిపిస్తూ దగ్గరికి లాక్కొంది-ఈచప్పుళ్ళే నీ మొహానికే నేనిచ్చే సమాధానమన్నట్టు.

అప్పుడనిపించింది- ఒంట్లోగాని కాస్త నలతగా వుండేమోననీ కాఫీ. టిఫిన్ కూడా ముట్టుకోనందున కాస్త విసుగు దలగా వుండేమోననీ.

ఆవిడకి అప్పుకప్పుడూ పన్ను బాధ రావడం మామూలు. “పన్ను బాధా?” అనడిగి దానికి సమాధానం రాబట్టలేక పోయాను. “జ్వరమా?” అంటూ మెడక్రింద చెయ్యేసి చూడబోయాను.

విదిలించి కొట్టింది నా చేతిని.

ఆ విదల్పటంలో పచ్చి మిరపకాయ కోసిన చెయ్యేమో ఆ గింజొకటి నాకంట్లో పడేసరికి “అబ్బా” అనేకాను అసలు గొడవొడిలేసి.

నా ‘అబ్బా’కి ‘అయ్యో’ అనె నా సానుభూతి చూపకుండా తన పనేదో తాను చేసుకుంటూ వుండిపోయిందేగాని కిమ్మనలేదు.

అప్పుడనుకున్నాను. “పట్టింది రాబాబూ ఏ మూలనో కాస్తంత మబ్బి”ని. ‘ఇదేదో తుఫానుగాని దారితీయదుగదా?’ అనుకుంటూ ఆత్మావలోకనం చేసుకోవారంభించాను.

నా వల్ల తప్పేవన్నా జరిగిందా నిన్నుగాని మొన్నగాని అని. నిన్నటి పేజీ తిరగేశాను.

తెల్లవారేక అంటూ ఏమీ జరగలేదు గనక- “నో”.

అవును-“నో”యే.

ఎంత గాలించినా నావల్ల జరిగిన పొరపాటే నెరుకుకొంది దవడక్రిందకిరాశేదు. వస్తుండేమో చూద్దామని ఇంకా ప్రయత్నిస్తుంటే - అంతలో ఒక్క మొగ్గుదే బియ్యం కొలిచిపోస్తున్న రాధ కనిపించింది. “ఏవిటి ఉపవాసం కూడానా? ఏదైనా వ్రతమా?” అనడిగాను.

ఉపవాసం... నో రిప్లయ్.

ఏవిటబ్బా?!

నేనేదో తేవాలనీ ఇవ్వాలనీ ఎన్నడూ ఆశించదామె. తెచ్చిన్నాడు సంతోషిస్తుండేగాని లేన్నాడు ఎదిరించగా ఎరగనాయె.

బజ్జెట్లో లోపేమైనానా అనుకుందామంటే అలాంటి పరిస్థితి లేనేలేవాయె!

దెన్ నాట్? మరే తే ఏవిటి?

వరులెవ్వరన్నా ఏవైనా అన్నారేమో నన్ను సందేహం కలిగి, ఆ మాటా అడిగాను.

దీనికి, దానికి, దేనికి సమాధానం రాకపోతే ఏమనుకోవాలి?

ఇంకేవ(నుకోవడానికి దారిలేక అప్పుడనుకున్నాను “అయితే అలకన్నమాట” అని. అప్పటికే నా “అన్నమాట” అనుకున్నానేగాని దూధిగా “అయ్యో” అనేసుకోలేదు. నన్నెన్నోతో చావలేక తాత్కాలికంగా ముడి విప్పుకున్నాను. ఏదో ఒక రకంగా ముడంటూ విప్పడం జరిగింది కనక యిహా మా కథలోకి వస్తాను.

ఏరికోరి చేసుకున్నాను రాధన్నేను.

ఆ మాట నాగానే లవ్వనేసుకుంటారేమో! కాని నిజానికి అలాంటిదేలేదు.

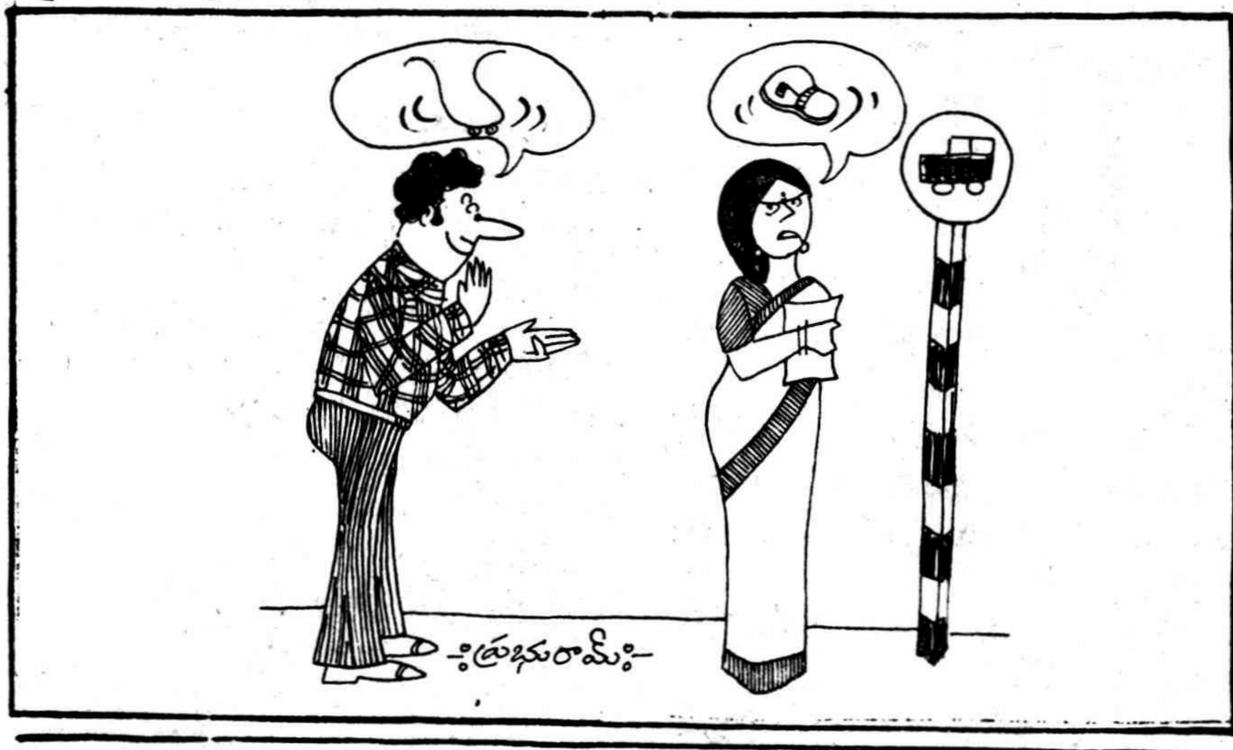
కాలేజీలో తారసపడింది రాధ. ధాన్యుని తన అంచంతో ఆకరించి పారేయలేదు నన్ను. నన్నేకాదు- మరెవరైనా ఇట్టే ప్రశ్నోభపెట్టే అందం ఆమెపొత్తు కాదు లెండి!

డిబేట్లో- బల్లగుద్ది - “విమెన్స్ రిట్” అంటారు చూడండి అదే... త్రిజనా భ్యుదయ స్వాతంత్ర్యోద్యమం- అదుగో ఆ సబ్జెక్ట్ మీద ఆమె మాట్లాడినపుడు- ఆ గుడ్డులు నా గుండెలమీద సమ్మెట పోట్లలా తగిలేయి. అప్పటి వరకూ ఏదో ఆడవాళ్ళంటే- వంటింటి కుండేళ్ళన్న జనసామాన్యభిప్రాయంతో వున్న నేను-తరతరాలుగా త్రిలకు జరుగుతూ వచ్చిన ఆన్యాయాలను సోదాహరణగా రాధ ఏకరువు పెడుతుంటే కళ్ళు తెరిచేను. ఇదంతా పురుషుల దురహంకారం వల్లనే అని ఎలుగెత్తి చాటి. “అట్టి దురహంకారం నశించాలి! నశించాలి! నశించాలి!” అంటూ ముమ్మారు బల్లగుద్ది రాధ పొలికేకలు పెట్టినప్పుడు....చెప్పొద్దూ మూడు మాట్లా ఉలిక్కిపడ్డాను. “నిజమే సుమా” అనుకున్నాను. అనుకున్నాక మనసు మార్చుకున్నాను. అంటే ఆమె మతంతో- ఐమీన్-ఆశయంతో ఏకీభవించాను. అంత మార్పునాలో-వచ్చాక రాధ నభినందించకుండా వుండలేకపోయాను.

“థాంక్యూ!” అంది రాధ.

దాంతో ప్రారంభమయ్యింది మా పరిచయం.

ఆ ఏడాది ప్రత్యేకించి మహిళా సంవత్సరం కావడంతో అనేకానేకమార్లు అనేకచోట్ల జరిగిన సభల్లో నేనూ పాల్గొని వాళ్ళ తరపునే బల్లగుద్ది ఉపన్యాసాలిచ్చేదాకా వెళ్ళాను. దాంతో మా ఇద్దరి పరిచయం బాగా వృద్ధి చెందింది. ఆ రోజుల్లో ఓ రోజున “వివాహ వ్యవస్థపై మీ అభిప్రాయం ఏవిటని రాధన్నే నడగటం జరిగింది.

“వివాహ వ్యవస్థ వుండాలిందే. ప్రీ
పురుషుల మధ్య పరస్పరాకర్షణ
సహజమైనప్పుడు వారిరువురూ
కలిసి జీవించడం నాగరికతే
అవుతుంది గాని. అట్టి జీవితంలో
ఒకరు యజమానిగానూ,
మరొకరు బానిసగానూ
మారిపోవడం వుంది చూశారు :
అదే....అదే నాగరి
కతలో అంతర్గతమైన
అనాగరికత !
ఆ ఆసమానతలు
తొలగిపోయినపుడే
వివాహ వ్యవస్థకు
నిజమైన
ఆర్థమూ.

“ఐ లవ్ యూ” అనలేదునుమండీ !
“ఏవంటి ! కారివితో తల గోక్కోవా
అనుకుంటున్నారా ?” అంది చటుక్కున
రాధ.
“అదేవిటది ! ఇన్నాళ్ళుగా మీ అభి
ప్రాయాలతో ఏకీభవిస్తూ మీ
ఉద్యమాల్లో పాలు సంచుకొంటూ
వున్నానుగదా-నాలో మీ రాజించిన
ఆశయాలుగల వ్యక్తి గోచ

“వెరిగుడ్” అన్నాను.
“మంత్ర తంత్రాల తంతు అనలే
గిట్టదు” అని తనంటుంటే “వెరి నైస్”
అన్నాను.
“ముళ్ళు గిళ్ళు జాస్తానై!” అంది.
“శభాష్!” అన్నాను.
“ఏవండీ గీవండీ అని సంబోధిస్తూ
నన్ను ఆశ పెట్టుకోకూడదు. నా ఇష్ట
మొచ్చినప్పుడు ఇష్టమొచ్చినట్టు పిలు
స్తాను” అని తననగా, “ఆహా....కోవ
మొచ్చినప్పుడు ‘పోవయ్యో ఫో’ అన్నా
కూడా తప్పలే”దన్నాను.
“ఇదిగో అదిగో అని గాని ఒసేవ్

రమ

ఆశయమూ వుండేది” అని తన అభిప్రాయాన్ని వెల్లడించింది రాధ.
అమాటమీద, “మీరు వివాహం చేసుకోదల్చుకున్నారా లేదా ?” అనడిగేశాను.
“నా అభిప్రాయాలతో ఏకీభవించి, నాకు సమానత్వాన్నివ్యగ్రహించాడని నమ్మకం కలిగించిన మహానుభావుడు తారనపడితే తప్పకుండా చేసుకుంటా” అంది రాధ.
అప్పుడు చెప్పేశాను- “రాధా నాకు నిన్ను వివాహమాదాలని వుం”దని.

రించలేదా ?” అన్నాను ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ.
“ఉపన్యాసాలు దంచినంత మాత్రాన యోగుడనేసుకో మంటారా ? ఆచరణలో మీ అభిప్రాయాలేవిటో తెలుసుకోవద్దా ?” అంది.
“తెలుసుకో. మాటలు వేరు, చేతలు వేరు బావకు కాదు నేను” అన్నాను ధీమాగా.
“గుళ్ళో గిళ్ళో వెళ్ళంటే గిట్టదు నాకు” అని తననగా.

గిసేవ్ అనిగాని పిలిచే సహించేది లేదు” అన్న తన షరతును- పూర్ణాంగీకారాన్ని సూచిస్తూ తలూపి, “ఎంచక్కా రాధా అని పిలవడానికి ముచ్చటైన పేరుండగా ఇదిగో, అదిగో అనటం తెలివితక్కు” వన్నాను.
“వంట ఒకరు, ఉద్యోగం ఒకరు అని వేరు వేరు పోర్టుపోలియోలు కేటాయించడానికి వొప్పుకోను” అంది.
“మహదానందం ! రెండు చేతులా సంపాదించడమంటే అర్థం చాలానుందికి తెలియదు. లంచాలు పట్టాల్సిన గతి నాకు వుండదు !.... అన్నట్లు పాకశాస్త్రంలో నేను సరిభీముణ్ణుండోయ్ !” అన్నాను.
“ఎక్కడికెళ్ళేవ్ ? ఎందుకెళ్ళేవ్ ? లాంటి గర్జనలు వినబడకూడదు” అన్న

తన ఆంక్షకు— “షికారు కెళ్ళొచ్చావా? సినిమా కెళ్ళొచ్చావా? క్లబ్బునుంచా లేక చుహీళామండలినుంచా? అనడిగి తెలుసుకోవటంలో తప్పు లేవనుకుంటాను?” అంటూ ధర్మ సందేహాన్ని వెలిబుచ్చాను.

“వాడితో యెందుకు మాట్లాడేవ్? వీడితో యెందుకు మాట్లాడేవ్? లాంటి చిరుబుద్ధుల పనికిరావు అని తననగా—

“నాన్నెన్నో!...నా ప్రెండర్లందరినీ పరిచయంచేసి పారేస్తాను. పైపెచ్చు.... నేనేవచ్చా అనుకుంటానేమో అని “అన్నయ్యా గిన్నయ్యా” అని వరస కలిపినా ఒప్పుకోను. ఒప్పుకోనుగాక వొప్పుకోను. ముందే చెప్పేస్తున్నా ఆ!” అన్నాను.

ఫకాలున నవ్వి “గుడ్! వేరీగుడ్!” అంది రాధ.

“అయితే ఓకేయేనా” అనడిగాను ఆత్రంగా.

“నెక్స్ట్ రిజిస్ట్రారాఫీసే!” అంది.

“అదిమాత్రం దేని” కన్నాను.

“అమ్మో రీగర్ బైండింగ్ వుండాలి— నాకు తప్పదు” అంది.

ఆవిధంగా ఆరెళ్ల క్రితం కాళి గట్టని రాధాపతి నయ్యాన్నేను. నైః అంటే నైః అనుకోగానే రిజిస్ట్రారాఫీసుకు పరిగెత్త నేడులెండి. నాకంటూ మా నాన్నగారి బిజి నెస్తున్నా. తనకంటూ ఓ ఉద్యోగం దొరికేదాకా ఆగాలంది రాధ. ఆగేను. ఆమె పైసోగా ఓ చోటకుదిరేక గ్రీన్ సిగ్నలిస్తే అప్పుడు ప్రవేశించాను కొత్త జీవితం లోకి.

ఒడిదుడుకులు లేకుండా ఆ రెళ్ల గా సాఫీగా సంతోషంగా సాగిన ఈ జీవితంలో.... ఇప్పుడు.... ఈరోజు.... అనుకోని రీతిగా ఈ ముసురువడితే. వాము గుండం ఎక్కడ కేంద్రీకృతమైవుందో

తెలుసుకోలేక.... బ్రతిమాలాను, బుజ్జగించాను, నా తప్పేవచ్చా వుంటే ఏత్తి చూపచున్నాను.

ఉహూ... మిర్రీ చూసింది నాకేసి.

మూద్ మార్చేద్దాం. నవ్వింది చూద్దామని “అర్జమెండ్ రేవోయ్. ఆదినారం గమా నా వంట నేనే చేసుకోవా లన్న మాట!” అంటూ కత్తిపీట ముందేసు కూర్చున్నాను.

దాన్ని విసిరవతల పారేసింది.

కాసిని చుంచినీళ్ళైనా తాగితే కోపం వల్లారుతుందేమోనని గ్లాసు తో నీళ్ళు ముంచి నోటి కందించాను.

ఆ గ్లాసుకి కాలం తీరిపోతుందని ఉహూ మాత్రంగానైనా అనుకోలేదు! “ఎవిటి రాధా!” అన్నాను ఒకింత కోపంగా.

మొండి! మాట్లాడలేదు.

మైనస్ ఇంటు మైనస్ ప్లస్ అవుతుం దన్నారు కాబట్టి నేనూ మౌనవ్రతం పాటిస్తే పోలా?

గుడ్! వేరీగుడ్ ఐడియా! అనుకుని నా గదిలోకి వెళ్ళిపోయాను.

వెళ్ళేనేగాని సింహవలోకనం మాన లేదు.

ఎదైనా పొరపాటు నావల్ల జరిగిందా? నిన్న నేడు కాదు, ఎన్నడైనా అని జీవితం మొదటి పేజీనుంచి తిరగేస్తూ వచ్చాను.

పురుషా హంకారం ఎప్పుడన్నా చూపానా?

లేదు-నా తెసింగిల్ ఇన్ ఫ్లెన్స్.

సహకారంలో ఏ దోషమైనా?

అంట్ల గిన్నెలు కూడా వద్దు వద్దం టున్నా తోమిన రోజులుండె!

వరపురుషుల విషయంలోనో?

వల్లెత్తుమాట అనలేదెప్పుడూ. నైగా..

నా మిత్రులు కృష్ణ, వాసు, హరిల్నికూడా పరిచయం చేశానాయె! తన మిత్రులంటూ తను పరిచయంచేసిన రాజు, నరహరి.

గోపీలతో చెయ్యి చూడించి “హాడు యుడు!” అనడమేగాక వాళ్ళ రాకపోక లకు అంతరాయం కలిగించలే దెన్నడూ.

క్లబ్బుకెళ్ళి అలస్యంగా వచ్చిననాడూ కిమ్మనలేదు.

చెప్పకుండా సినిమా కెళ్ళిన నాడు మూలగలేదు.

మరి!...మరి!.

ఏం పోగాలవంట!

నిన్నననగా నిన్న వాసుగదొచ్చి “సిని మాకి పోదాం రాదా” అంటే, నాకు వేరే ఎంగేజ్ మెంటున్నందువల్ల వీల్లేదన్నాను. కాదుకూడదంటూ పట్టుబట్టేడు వాడు. “పోనీ వెళ్ళవద్దురా” అంది రాధ. ఆ మాటమీద- “ఒరే వాసు రాధను తీసు కెళ్ళరా” అనేకాను నాకెలాగూ వీలుపడదు గనక.

రాధ వాడితో వెళ్ళలేదు. పైగా రాత్రి “మీరు లేకుండా ఎలా వెళ్తాననుకున్నారు పకాయ చుగాడితో?” అంది.

ఆ మాటమీద నేనన్నాను- “ఏం వెళ్తే తప్పా?” అని.

“తప్పని కాదు గాని....” అని నసి గింది రాధ.

“ఇదిగో రాధా! నీకు మరో డిస్ట్రె మోజుంది....” ఇంకా నా వికాల హృదయాన్ని చాటుకునే మాట పూర్తికాకుండానే—

“చాల్లే పూవుకోండి” అంది. ఆ వెంటనే “నా ఓంట్లో బాగోలే”దంటూ ముసుగు తన్నింది.

బాగోలేవంటే మరో అర్థంకూడా వుంది గనక ‘ఓహో...కాబోయి’ అనుకున్నాను. అంటే. అంతకు మించి జరిగిందేమీలేదు. తెల్లారిసకాణ్ణుంచి యిదీ తంతు!

ఏ కోణంలోంచి ఆలోచించినా నేను చేసిన పొరపాటేదీ స్ఫురించలేదు.

నరే చూద్దామని నేనూ రాయిలా దిగిసి పోయాను.

అన్నం వడ్డించిన వప్పుకు వివిసిం చేయి.

కదలేదు నేను.

“అన్నం” అంది రాధ ఏ గోడతోనో అన్నట్లు.

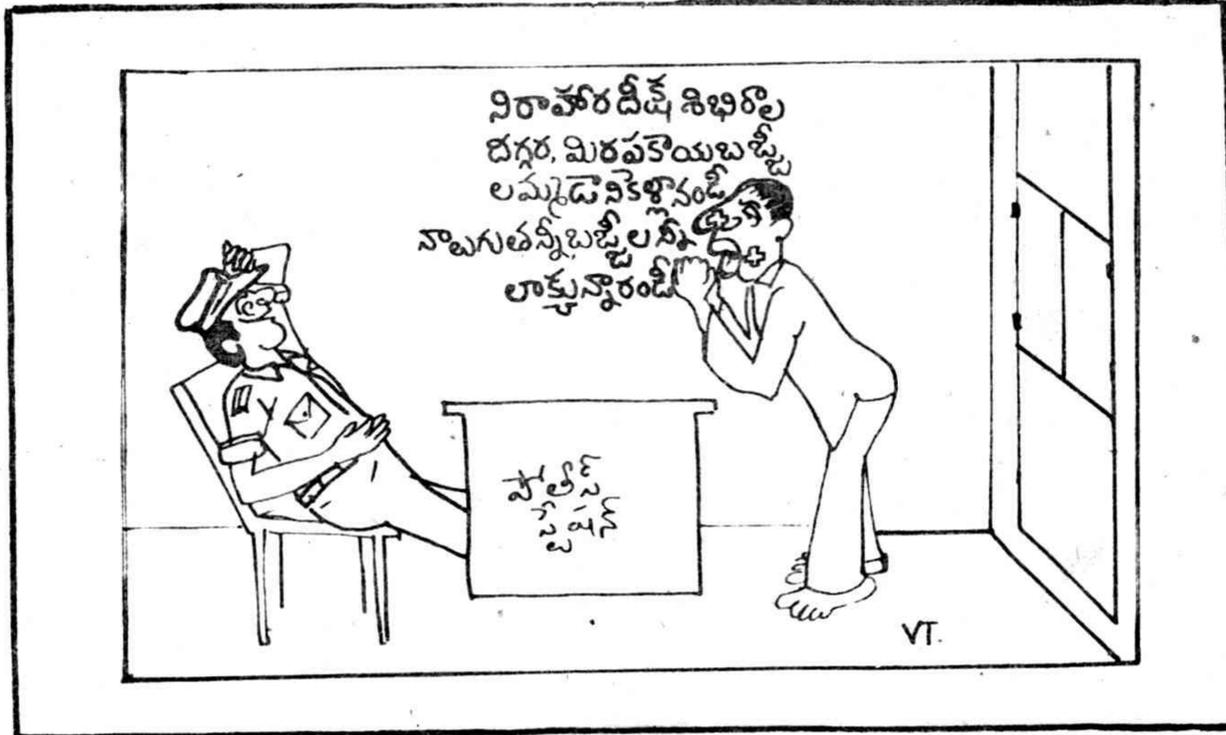
నన్ను కాదన్నట్లు పూరుకున్నాను. గుమ్మం దగ్గరికొచ్చి దగ్గింది.

ముసుగుతన్నేను.

“మిమ్మల్నే” అంది చివరికి దిగివచ్చి.

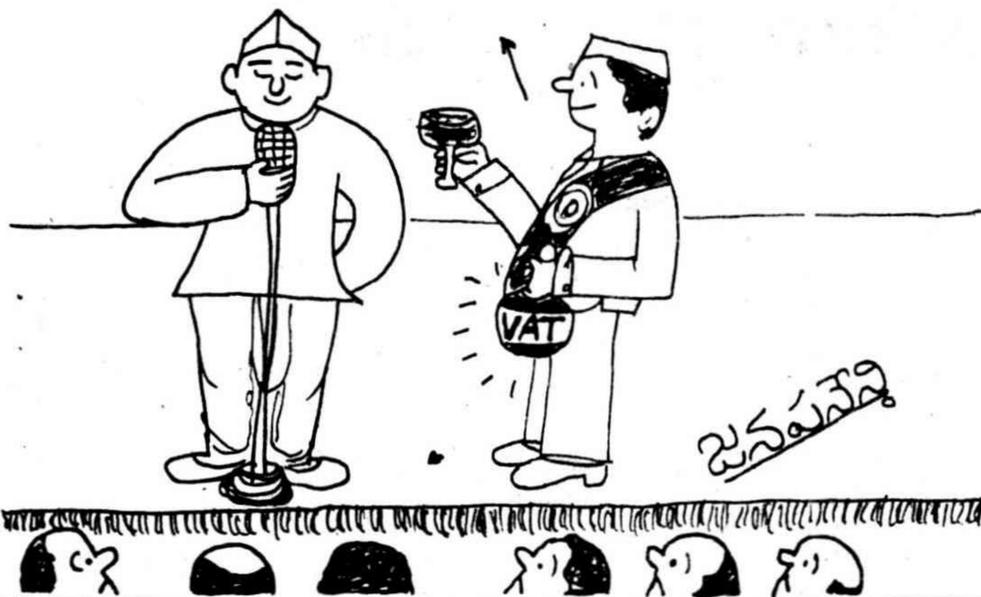
“హమ్మయ్య!” అనుకొని. “ఇప్పుడైనా సంగతేవిటో వెం విస్తా వా?” అన్నాను.

“ఎంతమాట వడితే అంతమాటనేయి దవేనా!” అంటూ బ్రద్దలైంది రాధ.

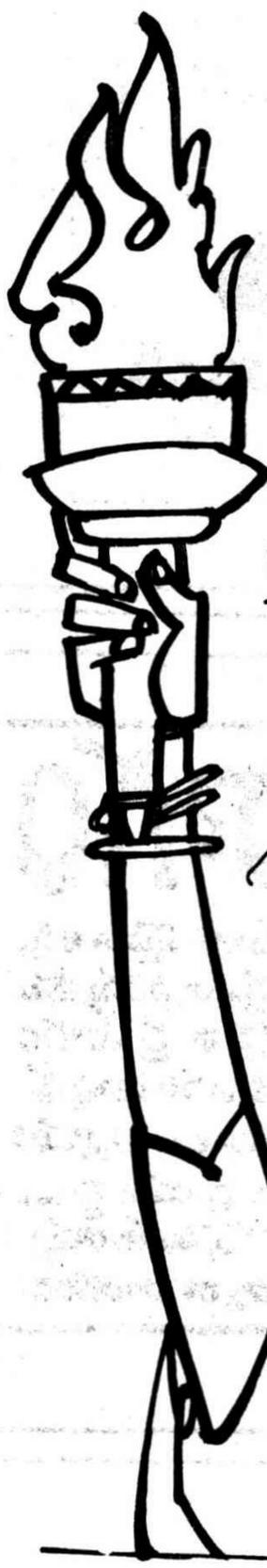

VI.

కొస్త గాంతు తడుపుకోండి సార్!!

జనపవేది

ఈంధ్రజ్యోతి

(సూత్ర) సం సత్వక

అమెరికాలోని కెయూఎల్
సంస్థా సంస్థలకు అద్దంపట్టే
కాత్మసీరియత

మిషనరీస్ కుందలి

రూపం:
శ్రీమతి కిమో యాల్గ్స్ డ్యు
ఫైటోనియాక్ర
2165 బిల్డ్, MD (U.S.A)

కృపణో
నారాయణం!

“ఎవన్నాను!” అంటూ ఆశ్చర్యంగా చూశాను.

“ఇంకా ఏవ(నాలి) నేనెవడితోనో లే: పోతానని కదూ మీ అనుమానం!” అంటే వస్తున్న ఏడుపు నాపుకొంటూ.

నాలో: రాధ-రాధేన ఇలా మాట్లాడ తోంది?!

“రామ రామా! అదేం మాట రాధా!” అన్నాను ఓ ప్రక్క ఆశ్చర్యపోతూనే.

“ఎం మీరనలేమా ఆ మాట?” అంది కళ్ళలో నుడులు తిరుగుతున్న కన్నీరు చెంపల మీదికి జారకుండా జాగ్రత్త పడుతూ.

“నేను విమెన్స్ లిబ్ మనిషిని రాధా!” అన్నాను ఆమెకేసి అయోమయంగా చూస్తూ.

ఒక్కసారిగా బావురుమంది రాధ. “విమెన్స్ లిబ్ అంటే బజార్ నువదాలన్న కోరికనుకున్నారా?”

“నో నో” అన్నాన్నేను కంగారుపడి తలాడిస్తుండగా.

“ఇంకా చాల్లే వూరుకోండి. పురుషా హంకారం పనికిరాదన్నామంటే పోరం బోకుల్లా తిరుగుతాం అని ఆర్థం కాదు.... ఏవందోయ్. అందరూ మీలాంటి మగాళ్ళే అయితే పతియే ప్రీతి ప్రత్యక్ష్యదైవం తెలుసా?” అంది రాధ నాకేసి కొరకొరా చూస్తూ.... ఆ కొరకొరలోనే ప్రసన్నతని మేళ విస్తూ.

అదండీ సంగతి. నోరు తెరిచేను నివ్వెరపోతూ. వడ్ల గింజలో యేముంటుందో నన్ను క్యూరియాసిటీ వద్దండీ బాబూ, అందులో వుండేది బియ్యపుగింజే!

భారత నారి విమెన్స్ లిబ్ మాటు న పున్నా భారత నారే!

